فصل 4

بررسی برخی از ورزش ها

ورزش های متداول امروز را میتوان به اشکال مختلفی دسته بندی کرد.عمده ترین نوع دسته بندی برحسب محل انجام مسابقات ورزشی در رشته های مختلف میباشد که به دو گروه عمده تقسیم میشود.

1- ورزش های سالنی

2- ورزش های میدانی

1- ورزش های سالنی

ورزش های سالنی ورزشهایی هستند که در سالن های سرپوشیده مخصوص انجام میشود.ورزشهای سالنی به نوبه خود دارای 4 بخش جدا میباشد که به شرح زیر میباشد.

الف: ورزش های سالنی توپی

ب: ورزش های سالنی بدون توپ

ج: ورزش های سالنی آبی

د: ورزش های سالنی رزمی

2- ورزش های میدانی

ورزش های میدانی ،ورزشی است که در فضای باز محصور و یا غیر محصور انجام می شود و به تناسب هر ورزش دارای زمینی با ابعاد خاص میباشد.ورزش های میدانی به دو بخش زیر تقسیم میشوند:

الف) ورزش های میدانی پیستی:شامل: دوچرخه سواری ، دومیدانی، اتومبیل رانی ،موتور سواری ،قایقرانی،اسب دوانی، میباشد.

ب) ورزش های میدانی غیر پیستی:شامل: فوتبال ،هاکی، چوگان،و سوار کاری است.

مطالعات کلی و برنامه ریزی طرح

در طراحی مجموعه های ورزشی، شهری را که نیاز به مجموعه مذکور دارد از چند نقطه نظر باید مورد مطالعه قرار داد که عبارت اند از:

1- تاریخچه 2- موقعیت استان و شهرستان 3- سیر و تحول بافت شهر 4- جمعیتو نرخ رشد آن

5- مذهب 6- وضعیت اقلیمی و آب و هوایی 7- تاسیسات ورزشی موجود 8- شبکه برق و روشنایی و موقعیت زمین

تقسیم بندی کلی مجموعه ورزشی

مجموعه ورزشی ،محیطی هستند برای منظور های متفاوت که شامل تفریح ؛تمرین، و مسابقه میباشد.

بخش اصلی مجموعه را فضاهای مسابقه ای تشکیل میدهد،عرصه هایی که بدین منظور در نظر گرفته میشود علاوه بر داشتن ابعاد و اندازه ها و کیفیت های استاندارد ورزش های مختلف باید تهسیلات لازم برای تماشاچیان و ورزشکاران را در بر داشته باشد.عرصه های تمرینی بخش هایی ازمجموعه هستند که جهت تمرین ورزشکاران و آماده سازی افراد و همچنین در پاره ای از موارد برای انجام مسابقات کم اهمیتر به کار می آیند.بخش های تفریحی مجموعه نیز عموما شامل شکل ساده زمین های بازی میباشد که علاوه بر این که مورد استفاده ورزشکاران قرار میگیرد،عموم مردم نیز می توانند از آنها جهت سالم سازی روح و جسم خود بهره گیرند.

علاوه بر عرصه های ذکر شده ، یک مجموعه ورزشی به بخش های خدماتی نیز نیاز دارد تا سرویس دهی لازم را به مجموعه داشته باشد.

فضاهای مسابقه ای

ظرفیت استادیوم باید بر اساس جمعیتی که از آن استفاده خواهد کرد محاسبه گردد.در ایران استادیوم فوتبال صرفا جهت تماشاگران مرد در نظر گرفته می شود.همچنین گروه های کمتر از 10 و بیشتر از 50 سال را از بین تماشاگران حذف میکنند.در سایر گروه های سنی با توجه به میزان فراغت و علاقه افراد درصدهای مناسب را برای حضور مردم برای تماشای مسابقات در نظر می گیریم.

فضاهای فوق با توجه به اینکه بزرگترین حجم مجموعه خواهد بود، باید در قلب مجموعه ودر مکانی قرار گیرد که با ورودی اصلی مجموعه ارتباط مستقیم داشته باشد و در راستای محور اصلی سایت باشد.

سالن ورزشی سرپوشیده برا انجام مسابقات ورزش هایی نظیر کشتی ،والیبال ،بستکبال ،هندبال، بکس و ...؛معمولا با ظرفیت 5000 نفر در نظر گرفته می شود تا جوابگوی رشد جمعیت و استقبال تماشاچیان باشد(معمولا سالن چند منظوره سرپوشیده ای دارای ظرفیتی در حدود 10% استادیوم فوتبال میباشد)بخش دیگری که در میان سالن های مسابقه ای مطرح است ،سالن ورزش های آبی است.

ورزش های آبی از سالم ترین ورزش های هستند و به یک مکان جدا جهت انجام مسابقات و تمرینات احتیاج دارند.ورزش هایی که از سالن فوق استفاده خواهند کرد عبارتند از: شنا،شیرجه،واترپلو،کانوپلووغیره...

فضا های تفریحی

علاوه بر استادیوم ها و سالن های ذکر شده زمین هایی نیز جهت انجام ورزش های مختلف در نظر گرفته می شودکه در اختیار عموم مردم و تیم های باشگاهی قرار خواهد گرفت تا تمرین ها و مسابقات محلی را انجام دهند.زمین های فوق در سایت به صورت پراکنده طرح خواهند شد.

فضاهای خدماتی:

فضاهای خدماتی که در مجموعه در نظر گرفته می شود عبارت است از فضاهای استراحت که برای حدود700 تا 600 ورزشکار و همراه در نظر گرفته می شود وو به همراه یک رستوران جهت ورزشکاران.

این بخش از مجموعه میتواند در جوار فضاهای مسکونی کنار سایت قرار گیردو از مجموعه جدابوده و به صورت مستقل عمل نماید.علاوه بر آن مقادیر زیادی از سطح سایت را پارکینگ ها اشغال خواهد کرد.پارکینگ هایی که جهت استادیوم در نظر گرفته میشوند عبارتند از:پارکینگ وسائط نقلیه عمومی (اتوبوس و مینی بوس) 1000 واحد، پارکینگ وسائط نقلیه شخصی 5000 واحد.

مطالعات اختصاصی مجموعه ها

الف) استادیوم فوتبال

تاسیسات ورزشی یک استادیوم فوتبال 5 بخش میباشد:

1- فضا جهت بازی و مسابقه

2- سکوهای تماشاگران

3- سرویس های تماشاچیان

4- سرویس های مخصوص بازیکنان

5- فضاهای خدماتی

یک محیط ورزشی خوب باید دارای چند خصوصیت عمده باشد که عبارت است از: محیط مناسب برای بررسی بازیکنان، دید مناسب برای تماشاچیان وایجاد رفاه و آسایش جهت بازیکنان و دست اندرکاران انجام مسابقه وتماشاچیان.

1- فرم

استادیوم ها با توجه به عملکردی که دارند ،موقعیت بستر و شرایط اقلیمی و اب و هوایی منطقه ای که در آن احداث میگردند،اشکال متفاوتی را میپذیرند.فرم های معمول که درنقاط مختلف جهان اجرا شده عبارتند از:

در هر حال باید توجه داشت که بیشترین ازدحام و تراکم حرکتی و ترافیکی تماشاچیان ،پس از پایان مسابقه و هنگام خروج میباشدبنابراین سعی گردد هنگام خروج تماشاچیان مشکلاتی به وجود نیاید.

چون حرکت به سمت پائین با ترافیک فشرده و سنگین ، خطرات بسیاری را به همراه دارد، لذا باید سعی شود حتی الامکان جهت ورود تماشاچیان از بالا به پایین باشد(و به تبع آن خروج از پائین به بالا)و یا این که از ورودی های پائین به بالا در هنگام خروج استفاده نگردد.

عرض راه روها نیز بر اساس فرمولی به این شرح بدست می آید:

$$\text{عرض راهروها (به متر)} = \frac{\text{تعداد بینندگان}}{\text{زمان تخلیه (به ثانیه)}}$$

البته زمان تخلیه در استادیوم های مختلف است (به گنجایش استادیوم بستگی دارد)و بین 7 دقیقه برای یک استادیوم 5000 نفرهتا حداکثر 30 دقیقه برای یک استادیوم 50000 نفره تغییر میکند.

2- سکوهای تماشاچیان

الف – شیب سکوها :سکوهای تماشاچیان باید به گونه ای طرح گردد که تماشاچیان کلیه ردیف ها بتوانند به وضوح تمامی زمین مسابقه را ببینند.بنابر این ملاک، محاسبه قسمت جلویی زمین خواهد بود.عموما ردیف اول تماشاچیان هم سطح یا کمی بالاتر اززمین در نظر گرفته می شود. ردیف های نزدیک به زمین دارای شیب کمتری هستند که به تدریج در ردیف های بالاتر ، شیب سکوها بیشتر شده و سکوهای ردیف بالا بیشترین شیب را دارند.

ب – دسترسی به راهروها:برای این که تماشاچیان به سهولت بتوانند سکوها رو ترک نمایند،باید تعداد صندلی های هر ردیف به گونه ای باشد که فاصله تماشاچیان میانی تا یک ردیف از هر راهروها حداکثر 10 صندلی باشد.در صورتی که تعداد صندلی ها بیشتر از این مقدار باشد ،تردد افراد با اشکال روبرو خواهد شد.

ج – شکل و جنس سکوها : سکوهای تماشاچیان به اشکال مختلفی ساخته می شود.عموما برای صرفه جویی در هزینه ها سکوهایی را که بهترین دید را نسبت به میدان دارند با صندلی و یا نشیمن های چوبی یا پلاستیکی می سازند.

3 – نور

الف – نور مناسب جهت فضای بازی:برای تامین نور زمین مسابقه فوتبال و پیست دو و میدانی از نور افکن های قوی که در استادیوم تعبیه می گردد استفاده می شود.این نور افکن ها باید در مکانی تعبیه گردندکه میزان نور در تمام نقاط زمین به صورت یکسان باشد و همچنین ارتفاع آن به اندازه ای باشد که برای بازیکنان ایجاد خیرگی ننماید.(سعی شود در ارتفاع بالا باشد) بدین منظور معمولا در چهار جهت استادیوم ،برج هایی جهت استقرار نورافکن ها ساخته می شود.تعداد چراغ های برج به ارتفاع آن ها از مرکز زمین و همچنین قدرت آنها بستگی خواهد داشت.نوری که توسط نور افکن های فوق به زمین مسابقه تابانده می شود،علاوه بر تامین نور لازم جهت انجام مسابقه باید به اندازه ای باشد که انجام فیلم برداری از مسابقه به سهولت ممکن گردد.

در صورتی که نتوان از سطوح وسیع جهت نصب چراغ های نور افکن استفاده کرد میتوان به جای 4 برج از 6 یا 8 برج کوچکتر در پیرامون استادیوم بهره گرفت.

4 – صدا

در استادیوم های فوتبال همواره بلندگوهایی در پیرامون زمین و در مجاورت سکوهای تماشاچیان تعبیه می گردد.فاصله بلندگوهاباید به گونه ای باشد که صدای گوینده استادیوم ضمن اینکه به راحتی به کلیه تماشاچیان می رسد ،ایجاد تشدید (دو صدایی) نکند همچنین بلندگوها باید در مکانی قرار گیرند که مانع دید تماشاچیان نسبت به زمین مسابقه نباشند و فاصله آنها از تماشاچیان به حدی نباشد که باعث آزردگی آنها گردد.به علت این که استادیوم فوتبال فضایی باز است استفاده از تایل های آکوستیکی ضرورتی نخواهد داشت.

5 – رسانه های همگانی

ورزش امروزه یکی از پرطرفدارترین برنامه های رادیو و تلویزیونی تبدیل شده است و صفحات زیادی از مطبوعات را هر روزه به خود اختصاص میدهد،بنابراین توجه به رسانه های همگانی در استادیوم های ورزشی از ارزشی والا برخوردار است که ذیلا به آن پرداخته می شود.

الف – جایگاه گزارشگران :مسابقات پر اهمیت ورزشی معمولامستقیما توسط رادیو و تلویزیون برای علاقه مندانی که فرصت آمدن به ورزشگاه را ندارند گزارش میگردد.گزارشگران رادیوو تلویزیون باید دارای جایگاه مخصوصی باشند.

ب – جایگاه خبرنگاران

ج – تابلوی نمایش استادیوم: به منظور اعلام نتایج ،معرفی اسامی و دادن پیام های مختلف به تماشاگران تابلوی بزرگی بر فراز استادیوم تعبیه میگردد.

6 – سرویس های تماشاچیان

الف – بوفه ها و فروش مواد غذایی

ب – آبخوری ها

ج – توالت ها

د – نمازخانه

ه – کمک های اولیه

7 – سرویس های ورزشکاران

الف – رختکن ورزشکاران : مجموعه فضاهایی که به آن عنوان رختکن ورزشکاران اطلاق می شود،شامل چند فضا است که عبارتند از: تعویض لباس ،دوش ها، توالت ها، استراحت بازیکنان.

ب – اتاق مربیان :حداقل دو اتاق جهت مربیان باید به صورت مجزا در نظر گرفته شود که در انها کلیه امکانات پیش بینی شده باشد.

ج – اتاق داوران : برای استقرار و استراحت داوران یک فضا با امکانات لازم مورد نیاز است.

د – بدن سازی : به منظور انجام تمرینات و پرورش جسم قضایی با امکانات کامل بدن سازی مورد نیاز است تا در اختیار تیم هایی که برای تمرین به استادیوم می آیند قرار گیرد.

ه – جایگاه بازیکنان ذخیره و مربیان

8 – فضاهای خدماتی

الف - محل استقرار مدیریت استادیوم، مسئول برنامه ریزی استادیوم ،مسئول برنامه ریزی استادیوم ،مسئول انتظامات، کمک های اولیه و فوریت های پزشکی ،تاسیسات برق ، موتور خانه و تاسیسات هواسازی ،انبارلوازم بهداشتی ،نگهبانی، باجه های فروش بلیط (خارج از استادیوم)

ب – سالن ورزش ها: تاسیساتی که در سالن ورزش ها مورد نیاز است عبارت اند از: 1) فضا جهت بازی و مسابقه 2) سکوهای تماشاگران 3) سرویس های مربوط به تماشاگران 4) سرویس های مخصوص ورزشکاران

5) فضاهای خدماتی 6) فضا های تربیتی جهت ورزشکاران در رشته های مختلف .

مواردی که در طراحی سالن های ورزشی باید رعایت گردند عبارتند از:

1 – فرم

سالن ها ورزشی می توانند با فرم های متفاوت و متنوعی اجرا گردند که بیشتر به گنجایش آنها و سیستم سازه ای که جهت ساخت آن انتخاب می شود بستگی خواهد داشت.

2 – جهت

جهت خاصی را نمی توان برای سالن ورزش ها در نظر گرفت و جهت اینگونه سالن ها به موقعیت قرارگیری در سایت،شیب زمین و دسترسی های آن بستگی خواهد داشت.

3 – ترافیک و دسترسی های داخلی

مانند استادیوم های فوتبال در سالن ها نیز انواع مختلف دسترسی به سکوها طرح و اجرا می گردد که دسترسی از بالا ، پائین و بخش های میانی از جمله آنها می باشد.در هر صورت در سالن های ورزشی نیز باید توجه داشت که ازدحام حرکتی تماشاگران در هنگام خروج سالن موجب ایجاد خطرات احتمالی نگردد.بهترین روش در این زمینه تخلیه تماشاچیان از پائین به سمت بالاست که ایمنی بیشتری را به همراه دارد.

سیستم های مختلف سازه ای

به 5 بخش عمده تقسیم می شوند:

1) سیستم های ساختمانی با فرم فعال

2) سیستم های ساختمانی با بردار فعال

3) سیستم های ساختمانی با جسم فعال

4) سیستم های ساختمانی با سطح فعال

5) سیستم های ساختمانی قائم.

http://b-andishe.rozblog.com

بازم به ما سر بزنید

مدیریت سایت بیداری اندیشه